

Tam, kde jsme minulu skončili, tam plynule navazujeme:

Večer skončil, mám v ruce desku s modrou Bugatkou na obálce a se 14 krásně hranými písněmi Jaroslava Ježka. Domů se nechtělo a tak jsem si s Matějem Rakem ještě chvilku povídal:

Matěji, čím se řídil tvůj výběr písní Jaroslava Ježka na desce, a tedy i na dnešním křtu?

Písniček je spousta, ale musely do sebe pasovat a utvořit jakýsi celek. Myslím, že se mi podařilo daty vzniku písniček alespoň zhruba projít dobu existence Osvobozeného divadla, zejména písněmi od roku 1928 do roku 1937. Nechal jsem si ještě do zásoby písničky jiného druhu pro nějaký budoucí pořad, který bych zaměřil na jiný aspekt Ježkovy tvorby.

Na desce zní například Zakázané ovoce nebo Ze dne na den, tedy písně méně známé. Byl to tvůj záměr?

Jan Matěj Rak při křtícím koncertu

foto: Tomáš Pohl ©

Samozřejmě, chtěl jsem tam dát i písně, které lidi moc neznají. Ty písně svým způsobem nezaslouženě přicházejí o popularitu i díky tomu, že jejich texty byly dost aktuální. a neuchytily se tolik jako písně nadčasové jako *Život je jen náhoda* nebo *Klobouk ve křoví*. Ty méně známé písně byly většinou orientovány na dobu předválečné krize. Asi se to už nikomu nechce zpívat.

Řekni mi, proč se osobnosti jako byl Ježek u nás nikdo pořádně nevěnuje?

Já na to, upřímně řečeno, nemám odpověď. Při loňském stém výročí jsem svůj pořad o Ježkovi připravoval dost nakvap, abych s ním mohl vyrazit první. Myslel jsem si, že Ježka bude zpracovávat každý a celý rok budou hrát jen Ježka, od Vondráčkové až po Bohuše Matuše. Skutečnost byla taková, že Ježka nehrál nikdo s výjimkou mě a Ondřeje Havelky, u něhož je to povinnost. Ale i Havelka si koncert poskládal z Ježka jen napůl a zbytek byly nádherné dobové písničky, profesionálně udělané. Ale čistě Ježkovi se věnuje, pokud já vím a doufám, že se nepletu, klavírista Tomáš Víšek. Ten ale hraje spíše jeho klasickou hudbu.

Překvapilo mě, že z knih o Ježkovi vyšel po padesáti létech jen Holzknacht, a z nových kniha Františka Cingera. O dalších publikacích nevím. Víš ty o něčem dalším?

Já taky nevím o ničem dalším. Cingerova knížka je mimořádně přínosná. Člověk se v ní dozví spoustu věcí, které Holzknacht nemohl říct, byť znal Ježka dobře. Nebýt ale Václava Holzknachta, tak by dnes Ježka neznal vůbec nikdo. On byl ten, který Ježka protlačil do učebnic, který ho jakoby protlačil zákazy a udělal z něj skladatele trošku tendenční muziky, ačkoliv to tak nebylo. Zaplaťpánbůh za Holzknachta.

Když poslouchám Ježka v tvém pojetí, tedy v původní podobě, zjišťuji, jak jej předchozí interpretace do jisté míry deformovaly nebo parodovaly.

Je tomu tak. Ježek má ve své muzice jednu neuvěřitelnou kombinaci, kterou si málokdo pamatuje. Písničky, které si národ pamatuje, jsou jednoduché. Ježkovy písně nejsou jednoduché vůbec, jsou velice těžké na zazpívání i na zapamatování. Vůbec už nemluvím o hraní, doprovázení a harmonii. Přesto on dokázal zkombinovat složitost té hudby, pro kterou si půjčoval prostředky z daleko vyšší hudby, než je tvorba písni. Spojil je s jednoduchou omračující sdělností.

Ještě více zanedbanou oblastí je Ježkova vážná hudba, která v podstatě nezazněla příliš ani na Pražském jaru.

Jan Matej Rak o svém CD Ježkovy VWoci

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Pondělí, 15 Říjen 2007 04:00

Pokud jsem si všiml, na Pražském jaru zahrál Tomáš Víšek svůj koncert, Ježkovy orchestrální skladby hrál jeden orchestr, teď si nevzpomenu na jméno. Ale předpokládal jsem, že takový Pražský podzim, který spadá do období Ježkova výročí, bude zaměřen celý jen na Ježka a na Šostakoviče, který má výročí zároveň s Ježkem. Skutečnost byla ale jiná. Ježkova vážná hudba byla ve své době velmi pokroková a obdivovaná. Je také pravda, že vážná hudba této doby, dvacátých a třicátých let, je pro dnešního posluchače dost těžko stravitelná. Ale když se člověk zaposlouchá, tak i přes ty hrozně hrany těch kvartových a jiných pazvuků a té atonality z toho vychází nádherná a citově sdělná hudba.

Tak přejme Ježkovi, ať má radost, když se na nás shora dívá, a tobě přejí zase nějakou takovou krásnou desku. Děkuji za rozhovor.